

meget let at oplyse Overgangen. Man behøver blot at see f. Ex. paa Finantsloven af 28de Februar 1856 for 1856—57; der staaer i den under Indenrigsministeriet § 8 v. A. til Canal- og Havnevesenet opført: 1) Lønninger 2,900 Rd., 2) til Odense Canal samt de kongelige Havne og Broer 47,147 Rd. 69 f. og 3) til almindelige og uforudsete Udgifter 1,500 Rd., ialt 51,547 Rd. 69 f. Dette var dengang den hele Post. Noget Lignende vil man finde i Finantsloven af 14de Marts 1857. Sammenligner man nu denne Post med den tilsvarende i Finantsloven af 29de December 1857 for 1858—59, da vil man finde, at der her er foregaaet en heelt ny Ordning; man vil navnlig under 1) Lønninger finde opført særskilt en heel Række af bestemte Conti, saaledes Canal- og Havneinspecteuren med 1,700 Rd., Vandbygningsinspecteuren med 1,800 Rd. foruden 500 Rd. som technisk Consulent, til Ingenieurer 2,600 Rd., til Contoirhold 600 Rd., til Diæter og Befordringsudgifter 600 Rd., tilsammen 7,200 Rd. Derpaa følger 2) 46,450 Rd. 26 f. til Havne og Broer (Odense Canal var, om jeg mindes ret, bleven folgt i Mellemtiden) og 3) til almindelige og uforudsete Udgifter 1,500 Rd. Der var kort sagt foregaaet en heel Omregulering, og hertil sluttede sig da som et Led den omtalte Anmærkning om, at Canal- og Havneinspecteuren ved Vacance skal afløses af en Ingenieur, og den var altsaa aldeles ikke et vilkaarligt Punkt, som var tilstret til. Man kan overhovedet ved alle saadanne Punkter være forvisset om, at ethvert enkelt af dem, enten der nu har været Meget at indvende mod dette eller hiint, dog er fremkommet efter en omhyggelig Forhandling, og man maa virkelig sætte sig nøiere ind i denne, førend man drager nogen Slutning fra en saadan enkelt Anmærkning.

Med Hensyn til de to Anmærkninger, som den ærede Indenrigsminister har stillet Forslag om at udelade, og hvorved han har sat Flere af os i en vis Forlegenhed, vil jeg, efter hvad et æret Medlem for Kjøbenhavn (Madvig) har ytret, nøies med den eneste Bemærkning, at mig forekommer det ikke, at der ret vel kan gjøres nogen Forfjæl, eftersom den ene Minister optræder med noget større eller noget

mindre formel Uvillie mod en Anmærkning, naar det ikke er en Regerings Maxime, at man nu i saa Henseende vil stille sig anderledes end tidligere, og at man, selv om man i Realiteten er enig med Indholdet af saadanne Anmærkninger, der ikke ere i Strid med enkelte Love, og som ikke undergrave Institutioner, dog alligevel ikke vil taale dem. Men hvad ligger deri, mine Herrer? Deri ligger, at Landstinget i paakommende Tilfælde skal fastholde sit Votum og skal lade Sagen gaa frem og tilbage mellem Thingene og komme i Fællesudvalg, og at Regeringen i fornødent Fald skal lade det komme til en Oplysning af Folkethinget; det er dette, som man maa forudsætte. Men, dersom man ikke veed med sig selv, at Anmærkningerne ere saadanne, som man ikke vil taale, og mod hvilke man i paakommende Tilfælde, som ogsaa meget rigtigt er sagt af en anden Minister for en ham vedkommende Anmærkning, vil bruge alle constitutionelle Midler, saa skal man ikke begynde Striden. Med disse Bemærkninger skal jeg henstille Sagen til Afgjørelse.

Indenrigsministeren: Jeg troer, at den ærede 1ste Landstingsmand for 1ste Kreds (Madvig) vil komme i stor Forlegenhed med at bringe den Regel i Anvendelse, som han selv opstiller. Dersom jeg forstod ham ret, saa var Reglen omtrent den, at organiserende Anmærkninger kunde taales, men desorganiserende kunde ikke taales. Jeg vil dog henstille, om det er gjørligt for Thinget og dets enkelte Medlemmer at trække denne Grændse. Jeg troer, at dersom man er enig med den ærede Landstingsmand i, at desorganiserende Anmærkninger under ingen Omstændigheder maae taales i en Finantslov, saa er den eneste Maade at hævde dette paa den, overhovedet at holde organiserende Anmærkninger ude. Dersom jeg først havde bragt Vædringsforslaget om Bevillingen til Helsingøes Havn frem til 3die Behandling, saa vilde Spørgsmaalet ikke i Mellemtiden mellem 2den og 3die Behandling kunne have været undergivet den Prøvelse af Thingets enkelte Medlemmer, som nu vil kunne finde Sted. Naar en æret Landstingsmand for 2den Kreds (Haffner) har